

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Psychologia muzyki
	angielskim	Music psychology

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA

1.1. Sekcja	Sztuki
1.2. Dyscyplina	Sztuki muzyczne
1.3. Forma kształcenia	Stacjonarna
1.4. Poziom kształcenia	Szkoła Doktorska
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Andrzej Ślázak
1.6. Kontakt	andrzej.slazak@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Rodzaj przedmiotu	Specjalistyczny w dyscyplinie
2.2. Język wykładowy	Polski

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład
3.2. Liczba godzin	15
3.3. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK
3.4. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną
3.5. Metody dydaktyczne	W ramach zajęć stosowane będą metody typowe dla wykładu: wykład problemowy i konwersatoryjny, uzupełniany krótkimi dyskusjami moderowanymi. Treści będą ilustrowane przykładami z praktyki muzycznej i edukacyjnej oraz analizą krótkich studiów przypadku (np. trema, trudności rozwojowe, interpretacja wyników pomiaru zdolności). Wprowadzane zagadnienia będą też porządkowane poprzez krótką pracę z fragmentami literatury naukowej oraz syntetyczne podsumowania (np. ramy pojęciowe, mapowanie wniosków).
3.6. Wykaz literatury	podstawowa Manturzevska Maria, Kotarska Halina (red.), <i>Wybrane zagadnienia z psychologii muzyki</i> , WSiP, 1990. Słoboda John, <i>Wykłady z psychologii muzyki</i> , Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, 2008.
	uzupełniająca Sacks Oliver, <i>Muzykofilia. Opowieści o muzyce i mózgu</i> , Zys i S-ka, 2009.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

- C01.** Wyjaśnienie kluczowych koncepcji rozwoju muzycznego człowieka (definicje, wyznaczniki, etapy, dynamika zmian) oraz ich znaczenia dla praktyki artystycznej i edukacyjnej.
- C02.** Omówienie zdolności muzycznych: modeli teoretycznych, okresów sensytywnych, przykładów diagnozy/pomiaru oraz ograniczeń interpretacyjnych narzędzi badawczych.
- C03.** Scharakteryzowanie neuropsychologicznych podstaw aktywności muzycznej (percepcja–wykonanie–uczenie się) oraz mechanizmów tremy/stresu wykonawczego u muzyków.
- C04.** Analiza współczesnych trendów w edukacji muzycznej i krytyczne rozpoznanie barier oraz czynników ryzyka/ochronnych w rozwoju muzycznym (indywidualnych i środowiskowych).

4.2. Treści programowe

Treści programowe (15 godzin dydaktycznych)

1) Rozwój muzyczny człowieka

- Rozwój muzyczny: zakres pojęcia (zdolności, kompetencje, osiągnięcia, doświadczenie).
- Wyznaczniki rozwoju: biologiczne, poznawcze, emocjonalne, społeczne i kulturowe.
- Natura vs. wychowanie.

2) Dynamika zdolności muzycznych i okresy rozwojowe

- Zdolności muzyczne: komponenty (słuch wysokościowy, rytmiczny, pamięć muzyczna, wyobraźnia, wrażliwość).
- Okresy sensytywne i typowe trajektorie rozwoju w dzieciństwie i adolescencji.
- Wczesna stymulacja, rola praktyki, motywacji i autoregulacji.

3) Pomiar i diagnoza zdolności muzycznych

- Po co mierzymy: selekcja, wsparcie rozwoju, badania naukowe.
- Przykłady metod: testy percepcyjne (melodia/rytm), baterie zdolności, obserwacja wykonawcza.
- Trafność, rzetelność, ograniczenia testów; wpływ treningu, kontekstu i doświadczenia muzycznego.
- Etyka diagnozy i ryzyko błędów interpretacyjnych.

4) Percepcja muzyki i jej uwarunkowania

- Mechanizmy percepcji.
- Uwarunkowania indywidualne: doświadczenie, osobowość, wrażliwość emocjonalna, pamięć.
- Kontekst kulturowy i stylistyczny.
- Percepcja w roli wykonawcy vs. słuchacza.

5) Mózg i aktywność muzyczna: percepcja, wykonanie, uczenie się

- Podstawowe sieci mózgowe zaangażowane w muzykę (słuchowe, ruchowe, wykonawcze, emocjonalne).
- Różne rodzaje aktywności: słuchanie, wykonawstwo, improwizacja, czytanie nut.
- Neuroplastyczność a trening muzyczny; konsekwencje dla dydaktyki.

6) Trema i stres wykonawczy u muzyków + trudności i przeszkody rozwojowe

- Trema: komponenty poznawcze, emocjonalne i fizjologiczne; różnica między mobilizacją a paraliżem.
- Czynniki ryzyka: perfekcjonizm, presja, doświadczenia oceny, porównania społeczne.
- Bariery rozwoju muzycznego: środowiskowe, instytucjonalne, zdrowotne, psychologiczne.
- Kierunki wsparcia: psychoedukacja, strategie regulacji, higiena pracy, bezpieczna informacja zwrotna.

7) Nowe trendy w edukacji muzycznej

- Technologia w edukacji (aplikacje, narzędzia wspierające praktykę, feedback).
- Inkluzywność i dobrostan; rola środowiska wspierającego rozwój artysty.

5. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Przedmiotowy efekt uczenia się	Doktorant, który zaliczył przedmiot	Odniesienie od efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej (zgodnie z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej)
w zakresie WIEDZY:		
W01	ma poszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu psychologii muzyki, obejmującą podstawy teoretyczne i najnowsze kierunki badań dotyczące rozwoju muzycznego człowieka, zdolności muzycznych, percepcji muzyki, neuropsychologicznych podstaw aktywności muzycznej oraz uwarunkowań trudności rozwojowych i tremy u muzyków — w odniesieniu do własnej praktyki badawczej i/lub artystycznej.	SD_W01
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	potrafi wykorzystać wiedzę z psychologii, neuronauki, pedagogiki muzycznej oraz badań nad wykonawstwem do identyfikowania i formułowania złożonych problemów badawczych i/lub artystycznych związanych z rozwojem i funkcjonowaniem muzycznym (np. diagnozą zdolności, mechanizmami percepcji, wpływem treningu, stresem wykonawczym), a także do proponowania twórczych i uzasadnionych rozwiązań lub kierunków działań/projektów.	SD_U03
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Doktorant/doktorantka potrafi uzasadniać znaczenie wiedzy naukowej z zakresu psychologii muzyki w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w środowisku muzycznym (edukacja, praca artystyczna, instytucje kultury), w tym w krytycznej ocenie uproszczeń i mitów dotyczących talentu/rozwoju, w odpowiedzialnym formułowaniu wniosków (np. z pomiarów zdolności) oraz w promowaniu podejścia wspierającego dobrostan i rozwój muzyków.	SD_K02

6. SPOSOBY WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

	Sposób weryfikacji (+/-)
--	--------------------------

Przedmiotowe efekty uczenia się	Egzamin ustny			Kolokwium			Projekt			Aktywność na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne/prezentacja		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S
W01				+						+			+								
U01				+						+			+								
K01				+						+			+								

7. KRYTERIA OCENY STOPNIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

KRYTERIA OCENY STOPNIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (w)	3	zna podstawowe pojęcia i rozróżnienia z psychologii muzyki, ale odpowiedzi są ogólne; po błędy merytoryczne lub logiczne; analiza problemu jest uproszczona, a uzasadnienia skąpe i słabo powiązane z treściami przedmiotu.
	3,5	Zna większość kluczowych pojęć i potrafi je zastosować w prostych sytuacjach; pojawiają się nieścisłości lub braki (np. w argumentacji, doborze przykładów, odniesieniu do badań); proponowane rozwiązania są częściowo trafne, ale mało pogłębione.
	4	Poprawnie i spójnie wyjaśnia zagadnienia, stosuje adekwatną terminologię; potrafi przeprowadzić rzeczową analizę przypadku/problemu i zaproponować sensowne rozwiązania; uzasadnia wnioski, odwołując się do treści wykładu i (gdy wymagane) literatury; dostrzega podstawowe ograniczenia/uwarunkowania.
	4,5	Wykazuje pogłębione rozumienie i umiejętność krytycznej analizy; łączy perspektywy (np. rozwój–percepcja–neuropsychologia–edukacja–wykonawstwo), precyzyjnie argumentuje; proponuje twórcze, dobrze uzasadnione rozwiązania, uwzględniając ograniczenia metod, kontekst i aspekty etyczne.
	5	Osiąga efekty w stopniu pełnym i wyróżniającym: samodzielnie syntetyzuje wiedzę i wykorzystuje ją do wnikliwej diagnozy problemu; formułuje oryginalne, spójne i przekonujące wnioski oparte na aktualnych badaniach; trafnie ocenia ograniczenia narzędzi/interpretacji, konsekwencje praktyczne i społeczne oraz przedstawia rozwiązania o wysokiej jakości merytorycznej i aplikacyjnej.

Przyjmuję do realizacji

.....